

PREDRAG
LIČINA

BLJUZGA
U
PODNE

—Laguna—

Copyright © 2020, Predrag Ličina
Copyright © ovog izdanja 2020, LAGUNA

Ilustracije © Bane Cimeša

BIBLIOTEKA BEZ PREVODA
Knjiga 4

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoju projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.
NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782
© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

BLJUZGA U PODNE

Sadržaj

Neočekivani problemi filmskih radnika	9
Golman bez straha od jedanaesterca	11
O zecu i ljudima	68
 Bljuzga u podne.	109
Najjeftinija konoba u galaksiji.	111
Narkoturizam.	125
Surfanje na Jadranu	135
Crne pjegе.	153
Agresija na nezavisnu Hrvatsku	166
 Bitka na Krbavskom polju.	183
 <i>O autoru</i>	245

„Aaaaaa!“, zaurla Markovićka čim su joj stopala dodirnula vreli asfalt. Utrči u automobil na zadnje sjedište i zaključa vrata. Matićka, Martinović i Marić i dalje su zbunjeno promatrali par koji je sada bio na pedesetak metara od automobila. Lica su im bila bijela kao kreč, dok su oko usta bili zaprljani nečim crvenim što je podsjećalo na krv. I muškarac i žena su režali poput životinja iz porodice divljih mačaka.

„Koji je vama kurac?“, upita Martinović gledajući u neobičan par. Koliko je bio zbunjen, toliko je bio i uplašen.

„Kao da su pobjesnili“, Marić je bio isključivo uplašen jer je upravo primjetio kako pobješnjela žena ima rupu gdje se nekoć nalazilo desno oko.

„Hteli su da me ujedu!“, vikala je Markovićka iz automobila.

„Pa kad su pobesneli!“, dovikne Matićka i uđe u automobil. Isto učine i ostali pa zaključaju vrata.

Do automobila su stigli i podivljali seljaci. Muškarac je pokušavao glavom probiti prozor i dohvatići Matićku na vozačkom mjestu, dok je žena pokušavala dohvatići Martinovića koji je sjedio iza nje. Zvuk lupanja po staklu mijehao se s njihovim grlenim režanjem.

„Odvratno“, reče Martinović gledajući u ženine trule zube. Uočio je kako žena nema zjenicu na jedinom oku. Sjetio se kako i Matićka skoro da nema zjenice jer su joj oči toliko svijetle, pa na trenutak pomisli da su joj ovo neki rođaci. Ona je upravo pokušavala ponovo pokrenuti BMW, međutim to joj nije polazilo za rukom te je instinkтивno izvadila ključ iz brave. Marić je pokušavao otvoriti prozor glasno dišući.

„Daj kontakt da otvorim prozor“, reče panično Matićki.

„Molim?“, zbunjeno ga upita ona.

„Nemam zraka“, još paničnije prozbori Marić preko čijeg su se čela slijevali krupni grašci znoja.

„Ne dolazi u obzir“, reče Matićka, a Marić se okrene prema zadnjem sjedištu.

„Molim te, otvori svoj ručno“, zamoli Marić Markovićku. Ona nekoliko puta uplašeno odmahne glavom. Marić se iznenada pridigne i prebací na zadnje sjedište. Dok je to radio, udario je laktom Matićku u glavu.

„Ej, debilu!“, izdere se Matićka, a seljaci zareže još glasnije. Marić je uspio izgurati Markovićku koja je završila u sredini.

„Jebo me pas ako si ti normalan“, govorio je Martinović dok se, koristeći iskustvo yoge, prebacivao na suvozačko sjedište. Marić polako ručno otvori prozor na zadnjem sjedištu, dok je Markovićka sjedala na Martinovićevo mjesto gledajući u podivljalu ženu bez oka. Kako je Marić otvarao prozor, tako je u automobil dopirao nevjerojatan smrad. Nešto kao kombinacija crknute životinje i pokvarenog mlijeka. Podivljala žena krenula je prema otvorenom prozoru pa je smrad postajao invazivniji.

„Zatvaraj jebeni prozor! Povratiću!“, drekne Matićka.
„Ovi smrde ko kuga!“

„Nemam zraka“, paničano progovori Marić, dok se žena još više približavala njegovom prozoru, a Markovićka stavi ruku preko usta pokušavajući ublažiti smrad. Zaupita se zašto ljudi koriste frazu „smrdi ko kuga“ kad nitko više i ne zna kako smrdi kuga.

„E, ako odmah ne zatvoriš prozor“, vikala je Matićka, „obećavam ti da je ovo poslednja kampanja koju radiš za mene!“, pa blago pukne kažiprstom o B’Ananas Power osvježivač zraka na retrovizoru. Marić zatvori prozor netom prije nego što je pobješnjela žena udarila glavom o staklo.

„Daj se ne zajebavaj“, upozori ga Martinović sa suvozačkog sjedišta. „Tko zna kako se ovo prenosi?“ Martinović shvati kako se Matićka nadvila nad njega otvarajući pretinac za rukavice. Od tamo izvadi neraspakirani osvježivač zraka B’Ananas Powera, otvorи ga i zakvači za retrovizor. Intenzivan miris se pomiješao sa smradom seljaka.

„Sad je još gore“, reče Martinović i prekrije dlanom usta.

„Daj mi moju vodu!“, Marić je tresao Martinovića po ramanu. Ovaj mu doda vodu koju Marić iskapi kroz drhtava usta.

„Ko ste vi?“, Matićka se upita gledajući u seljaka koji je lupao glavom po njezinom prozoru. Bjesni je mogao imati i 20 i 60 godina.

„Ja mislim da su to neki lokalni Srbi“, reče Martinović pomaknuvši nakratko dlan s usta.

„Molim?“, upita ga Matićka.

„Možda smo u Oluji bacali neke bojne otrove, i ove koji tada nisu zapalili na traktoru tek sad pucaju posljedice?“, upita se Martinović i potom opet pokrije usta dlanom.

„Kakav si ti idiot“, reče Matićka.

„Sve je moguće“, reče Martinović, ali ovog puta ne makne ruku s usta.

„Otvori ti svoj prozor, molim te“, opet je Marić tresao Martinovićeva ramena.

„Oćeš ti više da se smiriš s jebenim prozorom?“, vikne Matićka na Marića.

„Nemam zraka“, reče Marić pokušavajući disati.

„Kako ga, jebote, svi drugi imamo, a ti ga nemaš?“, upita Matićka i okreće se prema njemu streljajući ga polarnim očima.

„Smiri se“, Markovićka dodirne Marićevu ruku. „Verovatno imaš blagi napad panike. Samo duboko udahni.“

„Što? Što da udahnem kad nema zraka?“, upita je isprekidano Marić. „Dajte mi vode – dehidrirao sam“, zamoli Marić podjednako sve troje.

„Popio si cijelu vodu prije minutu“, dobaci mu Martinić nakon što je maknuo dlan s usta.

„Kola!“, bio je ovo jedan od rijetkih trenutaka u kojem se Markovićka mogla čuti povиšenog glasa. U daljini je prema crnom BMW-u vozio stari bijeli Golf trojka. Kako se približavao, tako su se vidjele i njegove registrarske oznake. Nije mogao biti više domaći, imao je registraciju Gospića.

„Naš čovjek. Taj će sigurno stati“, Martinović najavi trojci.

Bijelim golfom upravljao je stariji muškarac. Četvorka u BMW-u mu je mahala, a Marić ga i dozivao. Stariji muškarac ih zasigurno nije čuo, a veliko je pitanje je li ih video pri ovom jakom suncu koje neumoljivo tuče u stakla BMW-a.

„Trebali smo staviti trokut“, reče Marić kad je shvatio da Golf ne usporava. Martinović se nasloni na trubu.

„Daj kontakt“, reće Martinović Matički koja vrati ključ u bravu i truba proradi. Istovremeno se začuje i zvuk neke užasavajuće domaće zabavne pjesme sa stihovima „Hajde kaži svome zločku, naći će ti bolnu točku“, pa Matička isključi radio. Nekoliko trenutaka prije nego što je Golf ušao u ravninu BMW-a, pobješnjeli seljak reagirao je na zvuk, krenuo prema sredini ceste gdje ga je Golf udario i odbacio nekih pet-šest metara dalje. Tek tada je prikočio. Iz auta izade stariji gospodin, izrazito mršav, u plavom radničkom kombinezonu i bijeloj potkošulji.

„Pa kud gledaš, krv ti jebem? Kako mi to izleti?“, jaukao je dok je trčao prema nesretniku.

„Trebalo bi da mu kažemo da je čovek besan“, reče sramljivo Markovićka.

„Zašto? Nije ni on nama hteo da stane“, prizemlji je Matićka i pomisli koliko njena asistentica brine za nebitno.

„Kad nismo stavili trokut“, zaključi Marić, konačno s manje panike u glasu.

„Naravno da nije stao kad auto ima beogradske tablice“, sjeti se Martinović. „Ljudi su ovdje osjetljivi na to.“

Stariji gospodin imao je čvrstu sijedu kosu koja je neu-redno stršala na sve strane. Za svoje je godine prilično brzo i vješto trčao. Po kosi i konstituciji pomalo je podsjećao Marića na njegova oca.

„Kako smrdiš, bog te jebo“, stariji gospodin čučnuo je po-kraj muškarca i zagledao se u sasušenu krv oko njegovih usta.

„Pa jes’ ti Manetov mali? Kako smrdiš, oca ti jebem“, stariji gospodin palcem i kažiprstom stisnuo je nos pa je zvu-čao smiješno. Četvorka u BMW-u sad je uočila da iza leđa starijeg gospodina došepava i žena. Baš kad je Markovićki palo na pamet da upozori starijeg gospodina na opasnost, bijesni seljak je ustao, zaskočio starijeg gospodina i ugrizao ga za vrat, otkinuvši mu dobar komad mesa.

„Jes’ normalan ti?“, stariji gospodin ustane i snažno lupi pobješnjelog čovjeka nogom u glavu. Potom se okrene i shvati da je žena bez oka na nekoliko metara od njega.

„Pa ti s’ ista Manetova mala. Đe ti je oko?“, upita se stariji gospodin, a žena ga snažno zgrebe noktima po obrazu. On zapomažući otrči prema polju.

„Jebem vas nenormalne! Sa’ ču zvat policiju!“ Izvadio je mobitel iz džepa kombinezona na prsima.

„Nema dometa“, reče Markovićka za sebe.

„Alo! Policija!“, vikne stariji gospodin.

„Kako on ima domet?“, Markovićka se čudila poluotvo-renih usta.

„Na drugoj je mreži, vjerojatno“, objasni Martinović.

„Sin i čerka Maneta Motike grizu i grebu! Mislim da su drogirani“, obavještavao je stariji gospodin policiju. Potom je ispušto mobitel i zagledao se u daljinu. Nekoliko sekundi kasnije pogledao je prema crnom BMW-u i krenuo šepajući, razlivenih zjenica i blijed, prema njemu. Ubrzo je trojka šepavih počela navaljivati na vozilo s neopisivom željom da pojedu putnike u njemu.

„Sad znamo kako se prenosi“, utvrdi Martinović, dok je sin Maneta Motike lupao glavom po njegovom prozoru. Stariji gospodin opsjedao je Matičkin prozor, a Manetova kći bez oka pokušavala dohvati Markovićku.

„A da se prespojimo na njegovu mrežu?“, upita Matička.

„Tako je“, reče Martinović, ali se odmah sjeti u čemu je problem. „Ali to možeš samo ti. Nas dvojica smo na domaćim mrežama“, reče

„I ja sam na hrvatskoj mreži“, reče ona i ozbiljno se zاغleda u Martinovića.

„Čekaj, nemaš srpski broj?“, razočarano je upita Martinović.

„Koji će mi kurac srpski broj kad sam u Hrvatskoj?“

„Uopće nemaš srpski broj?“

„Naravno da imam!“

„Pa gdje ti je taj telefon?“

„Ostavila sam ga u Beogradu!“

„Zašto?“

„Ne nosim ga kad sam u Evropskoj uniji!“

„Ne razumijem.“

„Jednom sam nabila roming četiri hiljade evra i od tada ga više ne nosim van Srbije.“

„Pa ne plaćaš ti račun, nego firma.“

„Učuti više!“, Matićka se izdere. „Ja te molim!“ Martinović ušuti. Tišinu u automobilu narušavali su samo životinjski krikovi izvana.

„Ja imam srpski broj“, reče tiho Markovićka.

„Odlično! Divertiraj se na drugu mrežu“, reče Martinović.

„Pa što čutiš celo vreme?!“, Matićka joj reče gledajući Markovićkin odraz u retrovizoru.

„Zato što mi je ispoa tamo dok sam bežala i nisam imala vremena da ga pokupim“, reče Markovićka pokazujući prstom na mjesto u daljini.

„Ti si absolutni genije“, Matićka kao da je jedva dočekala.

„A da neko od vas dvoje pokuša da se prebaci na neku stranu mrežu?“, sjeti se Markovićka gledajući naizmjenice u Marića i Martinovića.

„Koju stranu mrežu, svega ti?“, reče joj Martinović.

„Pa, koliko je do Bosne odavde?“, upita Markovićka.

„Predaleko je Bosna“, u razgovor se uključi Marić. „Ima najmanje 30 kilometara.“

„Izvini“, okrene se Matićka prema Markovićki, „da li si ti mentalno zaostala?“ Markovićka spusti pogled.

„Uvijek postoji mogućnost da naleti neki auto i spasi nas“, progovori Martinović kako bi razbio neugodnu situaciju.

„Trebali smo staviti trokut“, reče Marić.

„Ili da se netko zaleti po njegov mobitel. Mislim, sad znamo da njegova mreža ima signala“, predloži Martinović.

„Svakako je bliže od njezinog mobitela koji se možda i razbio“, doda Martinović.

Onda se Matićka ponovo okrene prema Markovićki i trzne joj glavom kao da joj želi reći da prošeće po mobitel starijeg gospodina.

„Pusti, ja ču“, reče Marić i dodirne svoja vrata. „Ovdje i tako nema zraka“, Marić progovori vrlo smirenog. „Otvori

gepek!“, kaže Matićki, brzinski se iskrade iz automobila i stvori kod gepeka. Dok su ga podivljali seljaci primijetili, on je već našao trokut i zatvarao gepek. Onda otrči stotinjak metara niz cestu rasklapajući trokut dok je izbezumljena trojka šepala prema njemu.

„Upali sva četiri“, Martinović reče Matićki koja tako i učini. Svi troje uzbudođeno su promatrali Marića koji je postavio trokut na cestu. Onda je krenuo trčati u širokom luku preko polja nazad prema automobilu, odnosno po mobitel starijeg gospodina.

„Pametno“, reče Matićka. „Ovako će da dobije na prednosti.“

Ubrzo je Marić opet sjedio u BMW-u, zadihan i sa starčevim mobitelom u ruci.

„Dobro si to izveo“, pohvali ga Matićka koja nikad nikog nije hvalila.

„A sad imamo i trokut“, teatralno će Martinović, dok su se pobješnjeli seljaci ponovo odbijali od prozora.

„Traži mi šifru“, razočarano progovori Marić gledajući u mobitel.

„Probaj 1526“, prilično samouvjeren bio je Martinović.

„Zašto?“, nije Marić baš najbolje shvatio što ovaj želi time reći.

„Bitka na Krbavskom polju! Tu smo, zar ne?“, izgovori Martinović ovo kao najnormalniju stvar na svijetu.

„Bitka na Krbavskom polju bila je 1493. Ovo tvoje je bitka na Mohačkom polju“, upozori ga Marić.

„Dobro sad, Krbavsko polje, Mohačko polje – isti kurac“, reče Martinović. „Aj’ probaj 1493.“

„Mladiću, zaista, koji je tvoj problem?“, upita ga Matićka.

Bez obzira na suludu ideju, Marić isproba četiri broja na mobitelu.

„Naravno da nije“, reče Marić kao da se malko naljutio na sebe jer je poslušao tako glupu ideju.

„Ima li čitač otiska prsta?“, upita ga Markovićka.

„Kako to da znam?“

„Stavi ovde palac“, Markovićka mu pokaže mjesto na mobitelu. „Ja imam sličan ovakav.“

„Imala si“, dobaci joj Matićka. Markovićka se rastuži kad se sjeti da u mobitelu ima dvije tisuće slika svojih kćerki koje nikada nije kopirala na drugi uređaj. Za to je vrijeme Marić postavio palac na ekran mobitela na kojem se ispisala poruka: Ovo nije tvoj prst!

„Ima za prst“, reče Marić.

„Znači trebamo samo palac starijeg gospodina – i to je to“, Martinović mahne prema podivljalom starijem gospodinu koji je režao ispred Matičkinog prozora.

„Ajde“, okrene se Matićka prema Markovićki, „izađi napolje i odgrizi mu prst.“ Markovićka se nasmiješi. „Šta se smeješ? Ne šalim se.“ Markovićka se uozbilji istog trenutka.

„Čekaj, mislim stvarno!“, reče izbezumljeno Marić Matićki malo višim tonom.

„Molim?“, upita ga Matićka kao da ne razumije otkuda Mariću uopće ideja da joj proturijeći.

„Ako mu odgrize prst, vjerojatno će se i ona zaraziti“, objasni Marić.

„A tebi više nije vruće? Je l' imaš sad dovoljno vazduha?“, upita ga Matićka.

„Imam. Hvala na brizi“, Marić skrene pogled s Matićke i zagleda se u ženu bez oka koja je udarala glavom po njegovom prozoru. Njezin je brat opsjedao Markovićku, a jedino je Martinovićev prozor bio slobodan.

„Imaš neka kliješta iza?“, upita Martinović Matićku.

„Nemam pojma. Ima neki kofer s alatom iza, ali ga nikada nisam otvarala.“

„Nisi ga nikad otvarala?“, začuđen je bio Martinović.

„Dobila sam kola tek pre deset dana.“

„Aha, to je službeni auto. Nije tvoj?“

„Da! Nije moj!“

„Možemo li se vratiti na temu?“, upita Marić koji je još uvijek bio smiren.

„Možemo“, Martinović prođe prstima po smiješnim brkovima. „Dakle, pretpostavka je da u gepeku u koferu postoji klijehsta. Treba starog samo nekako namamiti i odrezati mu prst“, Martinović je pokušavao objasniti koliko je njegova ideja zapravo jednostavna.

„Teško ćeš mu prerezati kost klijehstima“, objasni mu Marić. „Ako i uspiješ, to će trajati predugo s obzirom da imaš još dvoje bijesnih divljaka iza sebe.“

„Pa idemo svi zajedno“, predloži Martinović gledajući u Marića. „Nas troje mamimo ovo dvoje, a ti starom režeš prst.“

„Ja ne izlazim nigde“, Matička obriše znoj sa čela. Martinović je gledao u nju i osjećao da mu glava ispod šilterice gori od vrućine, pa je odluči na trenutak skinuti. Prođe rukom po glatko obrijanoj glavi, a onda shvati da je Markovićka još uvijek u majici dugih rukava.

„Tebi nije vruće?“, upita. Ona tek tada shvati da joj je vruće i skine majicu. Martinović se zagleda u njezino znojno tijelo i zaključi kako vjerojatno sve četvero užasno smrde sjedeći u vrelom automobilu, ali se to ne osjeća zbog mnogo jačeg mirisa osvježivača prostora B'Ananas Power, pomi-ješanog sa smradom pobješnjelih domicilnih stanovnika. Potom pomisli da možda Markovićkin znoj ima jako ugodan miris od kojeg bi se mogao raditi parfem.

„Mogu ja nešto da predložim“, tiho izgovori Markovićka uredno slažući majicu u krilu.

„Da čujemo tu genijalnu ideju“, Matićka protrla oči s obje ruke.

„Na svakom telefonu postoji opcija *emergency call* – za policiju, vatrogasce i hitnu pomoć. I ne treba nam šifra“, dok je Markovićka to izgovarala, preostala se trojka međusobno pogledavala čudeći se kako nikome od njih do sada nije palo na pamet nešto tako jednostavno i očito.

„Gdje je?“, Marić pruži Markovički mobitel.

„Evo tu“, Markovićka brzo nađe opciju hitnog poziva.

„Gle stvarno. Zovi!“

„Pusti mene“, Matićka se okrenula i istrgnula mobitel iz Markovićkine ruke. Ukucala je troznamenkasti broj i sekundu kasnije začuo se glas robotske sekretarice s druge strane.

„Obavještavamo vas da nemate dovoljno kredita i da će vaš razgovor uskoro biti prekinut.“

„Prekidaj!“, vikne joj panično Martinović i Matićka brzo pritisne crveno dugme na ekranu.

„Što ovo znači?“, upita Martinović podjednako sve troje.

„Pa čuo si šta znači“, Matićka stavi mobitel na desnu natkoljenicu. Zadigla je laganu ljetnu haljinu jarke crvene boje visoko iznad koljena kako bi se rashladila. Martinović bi ponekad bacio pogled na njezine mišićave noge i svaki put bi shvatio da mu nisu privlačne.

„Pitam se što znači da će razgovor uskoro biti prekinut? Koliko uskoro?“, Martinović je čekao da mu netko odgovori, ali je instinkтивno gledao u Markovićku, vjerojatno zato što je ona zaslužna za ovo možda spasonosno otkriće. Sada je primijetio da Markovićka ima prilično dugačak vrat i to ga je dosta uzbudjivalo.

„Ja sam na *prepaidu*“, reče ona.

„I?“

Markovićka se zamisli. Martinović se zagleda u njezine krupne smeđe oči.

„Ajde, porodi se!“, izdere se Matićka.

„Čudno mi je to“, trepne Markovićka nekoliko puta, „hitni pozivi bi trebalo da budu besplatni. Ne razumem“, reče i opet se zamisli.

„Možda su to promijenili jer je neka finansijska kriza u telefonskoj kompaniji“, zaključi Martinović. Onda mu na pamet padne i zanimljiva teorija. „Možda baš oni namjerno izazivaju požare, prometne nesreće i truju ljudе da bi se obogatili na pozivima vatrogascima, policiji i hitnoj pomoći.“

„Bože, koliko si retardiran“, Matićka se okrene prema Markovićki. „Je l' možeš da budeš konkretna? Šta znači reč 'uskoro' iz poruke na telefonu?“

„Pa... Ne više od deset sekundi“, Markovićka odgovori prilično nesigurno.

„Jesi sigurna?“

„Pa, ne baš...“

„Ne baš?!“

„Zavisi koliko tačno kredita imamo na mobilnom... Može da bude deset, a može da bude i pet. Nekad se i odmah prekine.“

„Okej.“ Matićka se okrene i zagleda u cestu. „Uzećemo neku srednju vrednost od nula do deset – dakle, pet sekundi. Šta možemo da kažemo za pet sekundi?“

„Dobar dan! Nalazimo se negdje na Krbavskom polju i auto nam se pokvario. Troje bijesnih ljudi pokušava nas napasti. Upomoć!“, brzo izgovori Martinović.

„Ponovi još jednom da izmerim koliko traje“, Matićka pokaže Martinoviću da joj preda svoj telefon, što on i učini.

„Koja ti je šifra?“

„1389“, kaže Martinović, a Matićka se nemalo iznenadi.

„Zašto?“

„To mi je rođendan – prvi treći osamdeset devete.“

„Aha“, prozbori ona, ukuca šifru i otvori aplikaciju sa štopericom. „Kreni!“

„Dobar dan! Nalazimo se negdje na Krbavskom polju i auto nam se pokvario. Troje bijesnih ljudi pokušava nas napasti. Upomoć!“

„Dobro je – šest sekundi“, Matićka još nije bila sasvim zadovoljna. „Može to i brže.“

„Može“, reče Martinović. „Da pričam na srpskom?“, upita je Martinović, a ona ga začuđeno pogleda. Markovićka ne uspije suzdržati smijeh.

„Šta se ti smeješ?“

„Pa... smešno je.“

„Šta je smešno?“

„Pa ovo – da ubaci srpski. Zaista će da bude kraće pošto će da izbací ijkavicu.“

„Ali to je dvosjekli mač“, upozori je Martinović, zadriven jer je Markovićka tako brzo shvatila njegovu briljantnu šalu. „Kad policija čuje srpski, moguće je da se ogluši na poziv.“

„Moramo biti precizniji“, začuje se mirni Marić.

„Kako to misliš?“, upita ga Matićka.

„Ne možemo reći 'negdje na Krbavskom polju' – Krbavsko polje je ogromno. Moramo reći da se radi o staroj cesti i koliko smo daleko od najbližeg grada.

„Slažem se“, Martinović odobri. „Koji je najbliži grad?“

„Udbina.“

„Koliko je do Udbine?“

„Oko dvadeset kilometara.“

„Ajmo još jednom s tom Udbinom“, Matićka se koncentriira za mjerjenje, a Martinović pripremi tekst.

„Dobar dan!“

„Stani!“, prekine Marić Martinovića. „Čemu ovo ’dobar dan’ – gubiš cijelu sekundu.“

„Istina“, složi se Martinović, pa opet duboko udahne zrak i krene. „Nalazimo se dvadeset kilometara od Udbine na staroj cesti. Automobil nam se pokvario. Troje bijesnih ljudi pokušava nas napasti. Upomoć!“

„Šest sekundi“, reče Matićka. „Moramo brže!“

„Nešto tu opet ne valja“, Marić se češkao iza uha. „Što njima znači ovo ’od Udbine’? Znači li to da smo prošli Udbinu ili joj se približavamo?“

„Tako je“, Martinović se opet složi s Marićem koji je sada duboko razmišljao, a onda se i dosjetio. „Reci im da smo dvadeset kilometara sjeverno od Udbine.“

„Bravo! Točno se vidi da si kreativni direktor“, pohvali Martinović Marića pa se opet koncentrira na tekst. Matićka pripremi mobitel, odnosno štopericu.

„Nalazimo se dvadeset kilometara sjeverno od Udbine na staroj cesti! Auto nam se pokvario! Troje bijesnih ljudi nas pokušava napasti! Upomoć!“

„Šest i po“, reče Matićka. „Još je dugačko. Moramo da skratimo jedan i po sekund.“

Četvorka se zamisli, a onda Markovićka progovori prva.

„Zašto uopšte pominjemo da su nam se kola pokvarila? Da li je to bitno?“

„Da! Zato što odmah policija može da pozove i pomoći na putu“, upozori je Matićka. „I tako možda nećemo da propustimo popodnevni trajekt i možda ne zakasnimo na snimanje“, objasni Markovićki kao neka teta u vrtiću maloj djeci.

„Ja isto mislim da je ovo s autom potpuno nebitno – taman ćemo dobiti sekundu i pol koliko nam treba“, Martinović se nije slagao s Matićkom.

„Nema šanse da to izbacimo“, Matićka je bila odlučna.

„I ja mislim da je to nepotrebno“, Marić se napokon nije slagao s klijenticom.

„Samo ti brže izgovori i biće sve okej“, obavezujuće reče Matićka Martinoviću. On se nevoljko ponovo koncentrirala.

„Nalazimo se dvadeset kilometara sjeverno od Udbine na staroj cesti! Auto nam se pokvario! Troje bijesnih ljudi nas pokušava napasti! Upomoći!“

„Šest! Mora to još brže.“

„Ako ubrzam i milistotinku“, pokušavao je Martinović objasniti, „neće razumjeti što im govorim. Pitat će me na kraju – možete li ponoviti još jednom? Nismo vas dobro čuli“, Markovićka shvati da nesvesno kima. Odmah prestane kako je Matićka ne bi primijetila.

„Neće!“, kad god je Matićka uviđala da nije bila u pravu, glas bi joj se povisio. „U policiji sve poruke snimaju. Ako nešto ne razumeju, preslušaće ponovo“, relativno vješto Matićka se izvukla iz situacije.

„Svakako u policijskoj postaji u Udbini snimaju razgovore“, odgovori joj Martinović s blagom dozom ironije. „Pitanje je imaju li uopće i struje.“

„Ajmo!“, Matićka pripremi štopericu.

„Čekajte, čekajte“, Marić pokuša smiriti situaciju između svog uposlenika i klijentice. „Treba izbaciti ove bijesne ljude. Znate kako je uvijek u filmovima? Kad takvo nešto spomenesh, onaj s druge strane nikad ti ne vjeruje. Slično kao i s vanzemaljcima. Uostalom, što njima znači 'bijesni ljudi'?“

Marić je bio u pravu. Razmišljali su u tišini dok pobjegnjeni seljaci nisu odustajali od režanja i ulaska u automobil. Martinović se prvi oglasi.

„Dobro, što bi zvučalo uvjerljivo da policija odmah dojuri ovdje?“

„Hm“, Markovićka zausti, „zašto jednostavno ne kažemo da je nekome pozlilo?“

„Onda bi trebalo da zovemo hitnu, a ne policiju“, samo je nedostajalo da Matićka doda „glupačo“ na kraju.

„Nije to s hitnom loše“, zamisli se Martinović.

„I što da kažemo?“, upita ga Marić. „Ponesite obavezno i neko oružje jer ovdje se nalazi troje bijesnih ljudi koji će vas pokušati pojesti.“

„Ostanimo mi na policiji“, Matićka pogleda u Martinovića očekujući da opet isprobaju tekst.

„Znam!“, vikne Martinović. Okrene se prema Matički i konspirativno joj izloži ideju. „Kažimo im da nas lokalni Srbi napadaju vilama i sjekirama. Ako ih to ne privuče da odmah dođu, onda ne znam što će?“

„Kakav kreten meni piše reklame“, Matićka baci Martinovićev mobitel na noge.

„Okej. Smisli ti nešto bolje“, reče joj on uvrijedjen poput malog djeteta.

„Slušajte“, oglasi se Marićev ton razuma, „neka sve ostane isto, samo da kažemo da smo umjesto bijesnih ljudi, uz cestu, pronašli leš i da mislimo da se radi o ubojstvu.“

„To je dobra ideja“, reče Martinović. „Možemo im i reći da mislimo da su ga Srbi ubili!“

Markovićka se nasmije, a Matićka je prostrijeli pogledom u retrovizoru.

„Ajmo na posao“, Matićka uzme nazad Martinovićev mobitel i pripremi se za mjerjenje.

„Nalazimo se dvadeset kilometara sjeverno od Udbine na staroj cesti. Tu smo pronašli leš. Mislimo da se radi o ubojstvu.“

„Pet i po sekundi“, Matićka pogleda u Martinovića koji je opet nakratko skinuo šiltericu ne bi li se rashladio. „Ali ne valja to ništa.“

„Zašto?“

„Sviše si ravan. Zvučiš kao da svaki dan viđaš mrtva tela. Uopšte nisi uplašen.“

„Pa nisam ja glumac. Izvoli onda ti.“

„Ajde. Ti meri vreme“, Matićka predala Martinoviću mobitel.

„Tri-četiri sad!“, Martinović pritisne štopericu.

„Pomozite! Tu smo dvadeset kilometara od Udbine na staroj cesti. U travi leži mrtav čovek! Ne, ipak diše. Živ je! Požurite!“

„Šest i pol“, Martinović je gledao u mobitel. „Predugačko je to.“

„Da li ste primetili kako sam ubacila podatak da je čovek ipak živ? To je odmah znak da ovi pozovu i hitnu“, ponosna je bila Matićka.

„Da, ali ja ti nikad ne bi povjerovao“, upozori je Martinović.

„Zašto?“

„Pa preloše je odglumljeno“, Martinović otpije svoju vodu do kraja. Markovićka ga je gledala i kao da se onda i sama sjetila da je žedna, pa krene piti svoju vodu.

„Previše je teatralno. Nije uvjerljivo. Mislit će da ih zajejavamo“, reče Marić pa se obrati Markovićki. „Daš mi gutljaj, molim te“, Markovićka ljubazno pruži vodu Mariću i on je ispije do kraja. Kad to shvati, pogleda Markovićku kao da mu je neugodno.

„Ma nema veze“, reče ona pomirljivo.

„A ti, gospodo majko?“, Matićka, koja niti je imala djece niti je to namjeravala, upita Markovićku.

„Slažem se s njima“, Markovićka pogleda u pod.

„Okej“, reče ljutito Matićka. „Da čujemo onda tebe. Izvoli.“

Markovićka, kod koje je još uvijek bio telefon starijeg gospodina, uzme aparat i prisloni ga na uho. Onda je zatvorila

oči i krenula duboko disati. Kad je otvorila oči, iz njezinog oka potekla je suza.

„Halo... Moj dečko... Pokušava da me ubije“, tihim glasom, gotovo savršeno odglumi Markovićka strah. Zvučalo je kao da se skriva u nekom ormaru ili ispod kreveta dok je pomahnitali mladić s nožem ili sjekirom traži po kući. Marić i Martinović bili su impresionirani.

„I, genijalko? Kako znaju gde si?“, upita je Matićka.

„Lociraće poziv?“, nije baš bila pretjerano sigurna Markovićka u ovu izjavu. Pogledala je Marića koji je kimnuo.

„Jesi siguran?“, upita ga Matićka.

„Da, tako je uvijek u filmovima“, reče on.

„Pa koji kurac smo uopšte onda razbijali glavu s tačnom lokacijom?!“, optuži Matićka podjednako sve troje za propust zbog kojeg su izgubili dosta vremena.

„Toga ima u američkim filmovima“, Martinović nije bio siguran u Marićeve riječi. „U našim filmovima to nisam video. Ali gledajte – ona je toliko savršeno ovo odglumila i sve što trebamo je ubaciti lokaciju da budemo sigurni da će ovi doći.“

„Može“, Marić pogleda u Markovićku koja se pripremi za poziv.

„Otkud ti te glumačke sposobnosti?“, upita znatiželjno Martinović Markovićku.

„Išla sam na dramsku sekciju kad sam bila mala.“

„Slušaj me“, Martinović upozori Markovićku. „Probaj da ne kažeš 'Moj dečko pokušava da me ubije', nego 'Moj dečko me pokušava ubiti', za svaki slučaj, da ne zvučiš previše srpski. Ljudi su ovdje osjetljivi na to. Rane od rata još su sveže.“ Markovićka kimne, a onda pažljivo prisloni kažiprst na ekran i odabere opciju „hitan poziv“. Potom pritisne

brojke 1-9-2 gledajući u Marića, koji joj kratkim trzajem glave potvrđi da bira ispravan broj. S druge strane ponovo se začuje robotska sekretarica. Za to vrijeme Markovićka je skupljala suze i isprekidano disala. S druge strane ubrzo se začuo ljubazni ženski glas.

„Policija, izvolite.“

„Moj dečko me pokušava ubiti“, jecala je Markovićka još uvjerljivije nego prvi put. „Na polju sam dvadeset kilometra sjeverno od Udbe“, i tad se prekinula linija. Čuo se samo kratki isprekidani pišteći zvuk.

„Od Udbe? Pa glupanderko glupa!“, divljala je Matićka dok je Markovićka spuštala pogled.

„Nije ništa pogriješila“, Martinović stane u Markovićkinu obranu. „Grad je i dobio ime po tome jer je ovdje bilo sjedište Udbe. Podrazumijeva se da će policija znati da se radi o Udbini“, Martinović je objašnjavao Matički. Ona začuđeno pogleda Marića koji joj kratkim trzajem glave potvrđi da je grad doista tako dobio ime. Martinović je uhvatio kratak Markovićkin osmijeh.

„Mislite li vi da je ovo upalilo?“, vрати se Martinović na staru temu.

„Mislim da je. Zvučalo je baš uvjerljivo“, Marić potapša Markovićku po ramenu.

„Mogla si im reći i da mi donesu pljuge“, Martinović zapali cigaretu.

„Jesi ti normalan?!“, drekne Matićka iz sveg grla.

„Otvorit ću malo“, ključ je bio u bravi u kontaktu, pa je Martinović otvorio prozor neka tri centimetra. Podivljala žena bez oka sad se prebaci s Marićevog prozora na Martinovićev. Osjeti se mnogo jači smrad raspadajućeg leša u kombinaciji s pokvarenim mlijekom.